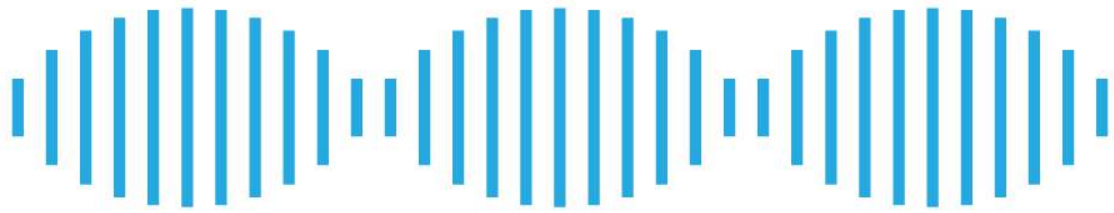

[View this email in your browser](#)

WaterHeritage

Netwerk WaterHeritage wenst iedereen mooie feestdagen toe en we zien jullie graag weer in het nieuwe jaar! 🌞

Nieuws

Netwerk WaterHeritage aanwezig bij bijeenkomst Waterschap Rivierenland

Waterschap Rivierenland bestaat al 750 jaar, 'althans haar voorgangers', betoogde Jelmer Krom tijdens de bijeenkomst voor niet-professionele stakeholders op 29 november in het Regioarchief Rivierenland. Te midden van verschillende medewerkers van het waterschap, archiefdiensten uit het beheersgebied en lokale historische verenigingen kreeg WaterHeritage de ruimte om zichzelf voor te stellen. Alle aanwezigen erkenden het belang van water in hun historisch onderzoek en initiatieven, en WaterHeritage kan deze instanties thematisch met elkaar verbinden. Tijdens de afsluitende borrel werd vooruitgekeken naar de komende 750 jaar, waarbij de meeste aanwezigen aanstuurden op

bijeenkomsten voor kennisuitwisseling op iets kortere termijn.

De Cruquius

Het wereldberoemde gemaal is in de jaren dertig van de vorige eeuw voortvarend gered van de ondergang door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. Sindsdien is het een vrij klein en krap museum dat lange tijd door vrijwilligers werd gerund en dat altijd een beetje amateuristisch oogde. Na vele jaren leuren en sleuren is het nu echter zo ver: de Cruquius – dat tegenwoordig Haarlemmermeermuseum wordt genoemd – wordt uitgebreid! Hopelijk komt er nu ruimte voor het bijzondere verhaal van het drooggemaakte Haarlemmeer, dat bekend stond als de Waterwolf. De ware iconische betekenis van Nederlands belangrijkste stoomgemaal en droogmakerij is immers bijzonder en de presentatie ervan mag niet blijven steken in wat regionaal-historisch gewoet. Meer informatie zie [hier](#).

Wit pomphuisje

Een wit pomphuisje aan de Hoofdweg in de gemeente Haarlemmermeer is uitgeroepen tot [monument van het jaar](#) in deze gemeente.

Tentoonstelling Nederland in het jaar 1000, te zien t/m 17 maart 2024

Nederland in [het jaar 1000](#) staat opeens in het middelpunt van de belangstelling. In het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden is tot en maart 2024 tentoonstelling Nederland in het midden van de Middeleeuwen te zien.

Tentoonstelling Mapping Modernity – Moderniteit, te zien t/m 3 maart 2024

John Steegh en Harrie Teunissen verzamelden meer dan 19.000 kaarten en 2.500 atlassen. In 2021 brachten ze de collectie over vanuit hun huis in Dordrecht naar de Universiteit Leiden. De collectie is waarschijnlijk de omvangrijkste particuliere kaartverzameling in Nederland. In het Design Museum Den Bosch is hun tentoonstelling [Mapping Modernity – Moderniteit](#) in kaart te zien waarin aan de hand van 250 kaarten het verhaal wordt verteld van onze moderne wereld waar mensen zichzelf in het centrum stelden en dachten alles onder controle te kunnen krijgen. Kaarten van watermanagement zijn in de collectie Steegh-Teunissen in ruime mate aanwezig. In de mooie catalogus is een hoofdstuk gewijd aan rivierkaarten (hoofdstuk ‘van gletcher tot delta’) en op de tentoonstelling zijn vroege kaarten van de Engelse kanalen, de rivieren en enkele mooie polderkaarten te zien.

Vacature Rijkswaterstaat

[Adviseur ruimtelijke kwaliteit](#) Rijkswaterstaat (reageren voor 19 december)

Gemalen pluimen

De Nederlandse Gemalenstichting reikt ieder jaar aan een gemaal de Gemalenpluim uit. Zo drukt de stichting een waarderend hart onder de riem voor het zorgvuldig omgaan met waardevolle gemalen. Daarvoor worden zelfs twee categorieën onderscheiden: die van de stichtingen en die van de waterschappen. Dit jaar ging de pluim naar het Gemaal Eerste Bedijking der Mijdrechtse Droogmakerij te Amstelhoek. De Mijdrechtse Droogmakerij bestond uit drie afzonderlijke droogmakingen. In het [persbericht](#) staat helaas wat onjuiste informatie vermeld, want als datering is het jaar 1794 vermeld. Wat is wel het geval?

De Mijdrechts Bedijking is inderdaad bijzonder omdat er al in 1794 stoombemaling is toegepast. Er is hier sprake van Rotterdamse bemoeienis in de achtertuin van Amsterdam. Schielands landmeter Dirk Smits geldt als ontwerper, daarbij bijgestaan door niemand minder dan James Watt. Schieland had namelijk al ervaring met stoombemaling. In 1787 stond in de Blijdorpse polder zo'n 'vuurmachine', een modern gedrocht dat in de volksmond angstig Het Keezending werd genoemd. Een van de initiators van de Mijdrechtse droogmaking was Jan Daniël Huichelbos van Liender, een vooraanstaand lid van het aan de weg timmerende Bataafsch Genootschap. De stoommachine voldeed, maar de droogmaking – waarvoor ook twee molens waren gebouwd – werd in eerste instantie als gevolg van kwel geen succes. Wegens gebrek aan kolen als gevolg van de gespannen internationale situatie na de Bataafse Revolutie, werd het aantal molens sterk uitgebreid. Het stoomgemaal werd in 1831 gesloopt en de bestaande acht molens verbouwd en uitgerust met vijzels. Pas toen kon de polder worden verkaveld. Het huidige gemaal, gebouwd in 1885 op de plek van het oude gemaal, verving drie molens. Dat is het gemaal dat de pluim ontving. Het was uitgerust met een vijzel; in 1925 werd de stoommachine vervangen door een EMF elektromotor. Als hulpmotor werd daarbij omstreeks 1965 een Deutz dieselmotor geplaatst. In 2021-2022 werd het gemaal geheel gerenoveerd. De oude centrifugaalpomp kreeg daarbij een

nieuwe elektrische aandrijving; daarnaast werden twee elektrisch aangedreven Bosman Vision MC schroefpompen met een capaciteit van 46 m3 per minuut bijgeplaatst. Kortom, ook vanwege de plek is de pluim zeer terecht.

In de categorie Stichtingen kreeg het gemaal Makkumer-en Parregaastermeerpolder, te Makkum (1882) eervolle vermelding voor de renovatie van de bestuurskamer van door de eigenaar, de Stichting Watererfgoed.

Onlangs verschenen

- Boek: [Wereldzee in de polder, Een moderne ontdekkingsreis van de Zuiderzee van 1873 naar het IJsselmeer van vandaag](#). Van Ronald Nijboer
- Boek: [Hoog water ; laaglands leven](#) van Karel Feenstra
- Boek: [Oude kaarten lezen | Handboek voor historische cartografie](#) van Bram Vannieuwenhuyze
- Boek: [Holland in het jaar 1000, Middeleeuwse geschiedenis van de Lage Landen](#) van Kees Nieuwenhuijsen
- Boek: [Duizend jaar geleden, Verhalen over Nederland in de tiende en elfde eeuw](#) onder redactie van Marco Mostert
- Erfgoed Magazine (nummer 6, 2023)
- [RCE tijdschrift](#) (nummer 4, 2023)

Zie voor de boekrecensies [onze website](#).

Bijeenkomsten

- Vrijdag 19 januari 2024: [Afsluiting eerste jaar Menno's Reis](#) - Zuiderwaterlinie

Deze nieuwsbrief van Netwerk WaterHeritage verschijnt ongeveer elke 2 maanden. Heb je ideeën voor 'Nieuws', 'Onlangs verschenen' en de 'Agenda' of wil je een oproep plaatsen, stuur dan een mail naar info@waterheritage.nl

Copyright © 2023 Netwerk WaterHeritage, All rights reserved.

Our mailing address is:

Netwerk WaterHeritage

info@waterheritage.nl

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

This email was sent to <<Email Address>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Heritage · Postbus 29129 · Rotterdam, ZH 3001 GC · Netherlands

